

CUPLUL PREZIDENTIAL, ÎN VIZITĂ DE LUCRU ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD

După inaugurarea ediției a XV-a a Târgului Internațional București, Nicolae și Elena Ceaușescu s-au dus cu avionul la Bistrița, unde aveau programată o vizită de lucru în județul Bistrița-Năsăud.

Martor ocular al evenimentului a fost Silviu Curticeanu, care în scrierile sale memorialistice relatează atmosfera încordată în care s-a desfășurat deplasarea la Bistrița:

În octombrie 1989 ne aflam la Bistrița-Năsăud, pentru o vizită de lucru ce s-a dovedit ultima din viața lui (penultima de fapt, cea din urmă desfășurându-se la Brăila - *n.r.*); profitând de împrejurare, în ziua precedentă vizitei, Ceaușescu a participat la o vânătoare; eu am coborât la Bistrița să obțin date la zi despre „starea județului”, deși bănuiam că ea este la fel ca „starea națiunii”; pe drum într-o poieniță, vreo zece porci mistreți se „dădău”; spectacolul, inedit pentru mine, mă face să opresc mașina, să cobor, să-i privesc de la 50-60 de metri, fără ca ei să se sinchisească de prezența mea.

Când m-am întors la cabană, i-am povestit lui Ceaușescu, la circa 20 de minute, secretarul personal mă invită la o ședință convocată ad-hoc, la care urmau să participe primul-secretar și responsabili cu ale vânătorii, locali și centrali; în raport de componența celor chemați, habar nu aveam ce obiect poate să aibă ședința. Mi-a lămurit el încă de la începutul ei:

– Curticeanu m-a informat că a văzut într-o poieniță vreo 50 de porci mistreți (umflarea cifrei era o obișnuință ce voi a putea lipsi!!!), asta înseamnă că voi ați alungat mistreții și de aceea eu n-am vânat nici unul.

Am rămas perplex! În ipoteza lui, vânătoarea fiind în acea zi „la goană”, ar fi însemnat ca cineva să poată face, înainte sau în timpul ei, o selecție a „salbaticunilor” pe specii. „Voi, urșilor, lupilor și iepurașilor rămâneți la vânătoare, iar voi mistreților plecați să vă odihniți la poieniță!!!”.

După ședință ne dăm seama, și eu, și primul secretar, că orice discuție banală se poate transforma în scandal din cauza unei suspiciuni devenite maladivă.

Era clar, corabia socialismului naviga în derivă; căpitanul își pierduse orice brumă de luciditate, iar un marinar ce purta, întâmplător, numele meu a rămas, din prostie, pe corabie,

Înainte de cumpărarea la „marea adunare populară” din orașul Bistrița, Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat de pionieri cu flori FOTO: AGERPRES

ca să nu pară șobolan și s-a înecat, ca să fie învățatură de minte pentru mulți alții.

Silviu Curticeanu, *Meditații necenzurate, București, Editura Historia, p. 87-88.*

Oficial însă, „conducătorul iubit” nu s-a deplasat în județul Bistrița-Năsăud pentru activități recreative. Varianta „pentru popor” a evenimentului o găsim în revista „Flacăra”:

În climatul de puternică angajare patriotică pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare economică și socială a țării, de afirmare unanimă a adevăratului la Hotărârea privind reorganizarea țării Nicolae Ceaușescu la cel de-al XIV-lea Congres, în funcția de secretar general al partidului, de eforturi susținute pentru a întâmpina marea forum al comunistilor români cu succese tot mai mari, a avut loc vizita de lucru a

tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Bistrița-Năsăud. Au fost vizitate întreprinderile Metalurgică și Întreprinderea de Covoare din Beclean, Întreprinderea de Prelucrare a Maselor Plastice și Întreprinderea Textilă din Năsăud, Întreprinderea Agricolă de Stat Jelna, Întreprinderea de Utilaj Tehnologic, Întreprinderea Mecanică, Combinatul de Prelucrare a Lemnului și Filatura de Lână Pieptănată, toate din municipiul Bistrița. Întâmpinată cu bucurie și însuflețire, vizita se înscriseră ca un nou moment semnificativ al dialogului pe care secretarul general al partidului îl poartă cu fauritorii de bunuri materiale și spirituale în probleme importante privind viața și munca lor, dezvoltarea economică și socială a țării, ca un eveniment de mare însemnătate în viața județului și a locuitorilor săi.

Întâlnirile secretarului general al partidului cu oamenii muncii bis-

trițeni au prilejuit o analiză cuprinzătoare a muncii depuse și a rezultatelor obținute, a măsurilor ce trebuie luate pentru ridicarea întregii activități pe un plan calitativ superior, la nivelul posibilităților, al puterilor baze tehnico-materiale de care dispune județul, în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a importanțelor sarcini ce-i revin din planurile și programele de dezvoltare în profil teritorial în anul 1989 și pe întregul cîmp.

În timpul vizitării unităților menționate, la întâlnirea cu membrii biroului Comitetului județean de partid, precum și în cuvântarea rostită la marea adunare populară din municipiul Bistrița, tovarășul Nicolae Ceaușescu a trasat sarcini și a indicat măsuri concrete pentru îmbunătățirea continuă a activității locuitorilor județului în toate domeniile de activitate.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Industria petroliferă a raportat o producție de 40 de ori mai mare față de anul 1950. TIB-ul se bucura de prezența unor firme de pe toate continentele. Sărbătoare prin muncă de „Ziua Energeticianului”.

Comuniștii din Comerțul exterior

Analiza cuprinsă în darea de seamă a adunării de partid care a avut loc la I.C.E.S. „Rompetrol-Geomin” s-a concentrat asupra ideii că activitatea de comerț exterior și cooperare internațională constituie un factor important al dezvoltării economice a țării noastre. În acest context,

s-a subliniat că, urmare a politicii consecvente a partidului și cu suportul material al actualului potențial industrial al țării noastre, volumul schimburilor economice înregistrate de România în rapoartele sale economice cu alte țări este în acest moment de 40 de ori mai mare comparativ cu anul 1950. Luând cuvântul, comunista Narcisa Muraru a subliniat: „nu putem să nu arătăm aici că nu am reușit să valorificăm într-o măsură corespunzătoare toate posibilitățile create, cadrul favorabil oferit prin politica externă a partidului și a statului nostru”.

(Continuare în pag. a II-a)

„POVEȘTEA VORBEI”: ÎNTRE APATIE ȘI EXASPERARE (5)

Iluziile liberalizării

S-a vorbit și s-a scris mult despre modul în care au reacționat scriitorii la surrogatul de liberalizare tactică dintre anii 1964 și 1969-1970. Cel mai adesea, și probabil nu fără o anumită justificare, participarea lor la acest proces a fost socotită o cădere în capcana iluziilor. Mulți vor și spune ulterior că s-au înșelat, că au fost înșelați, că au fost victime mai mult sau mai puțin inocente ale unei mascarade bine montate. Existența dezamăgirilor și a dezamăgiților nu poate fi de bună seamă pusă la îndoială. Dar mult mai important decât faptul de a fi crezut autentic ceea ce ne era

decât o înscenare este rezultatul concret și incontestabil al acestei încredere înșelate.

Tocmai fiindcă au crezut-o, măcar o vreme, veritabilă, falsă deschidere a generat în scriitorii care au susținut-o și au exprimat-o în operele lor o altă conștiință și un alt spirit. Ei au luat în serios, asu-mându-le pe cont propriu, adesea cu gravitate și dramatism, îndoielile tactice ale puterii. Le-au dat conținut, le-au depășit de multe ori, le-au împins până la limite supărătoare pentru putere. Sindromul libertar și gustul adevărului, odată dobândite, nu dispar atât de

ușor, nu pot fi îndepărtate prin decret. Într-un fel, puterea s-a comportat asemenea unicului vrăjitor. A eliberat, fără să le mai poată apoi controla, energiile redutabile ale dobândirii conștiinței de sine în plan cultural, găsindu-se apoi în fața acestui impas: neputința de a reprimă brutal, așa cum procedase în anii 1948-1950, ceea ce ea însăși zămislise, iar acum se dovedea atât de inconfortabil.

Dezlegată, limba literaturii devenea, devenise de fapt, tot mai primejdioasă.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Am avut nebunia de a da Sfatul Popular în judecată”

Mă apropiam vertiginos de data pensionării, adică 1 februarie 1990. Deși terminasem un liceu pedagogic maghiar, dintr-o eroare a inspectoratului am ajuns învățătoare la o școală generală cu predare în limba română. La început am avut probleme din cauza limbii, dar ambiția și studiile individuale m-au ajutat mult și am obținut și grația de merit.

De la 15 septembrie 1989 urma să încep anul școlar cu o nouă generație de clasa I, dar nu doream acest lucru din mai multe motive. În primul rând, pentru că nu voiam să-mi părăsesc elevii în mijlocul anului; nu aveam suflul pentru așa ceva după 37 de ani de activitate.

În al doilea rând, nu mă mai simteam în putere să continui stresul activității după ultimii patru ani, în care avusesem o clasă cu foarte mari probleme la început, cu 16 elevi cu dizgrafie, cu multe familii dezorganizate, dar și cu „inspecțiile fulger”, unde primul lucru cerut era: „Documentele dumneavoastră, vă rog!”. Asta însemnând caiete de studii individuale atât metodice, cât mai ales politice, pe teme, chiar și la clasa I... Ajunge! Nici nu vreau să-mi mai aduc aminte!

(Continuare în pag. a II-a)

„Tovarășe, mai scrii la Europa Liberă?”

Bine ascuns între dealuri, la confluența râurilor Târnava Mare și Visa, orașul Copșa Mică deține azi recordul deloc de învidiat în privința șomajului și a poluării. Înainte de 1989, localitatea se afla la polul opus, cel puțin în privința locurilor de muncă. Platforma Industrială Copșa Mică absorbea forța de muncă din nordul județului Sibiu. Lucrând în ture, muncitorii de la Întreprinderea de negru de fum „Carbosin” trudeau din greu în condiții greu de imagi-

nat. Bine ascuns între dealuri, la confluența râurilor Târnava Mare și Visa, orașul Copșa Mică deține azi recordul deloc de învidiat în privința șomajului și a poluării. Înainte de 1989, localitatea se afla la polul opus, cel puțin în privința locurilor de muncă. Platforma Industrială Copșa Mică absorbea forța de muncă din nordul județului Sibiu. Lucrând în ture, muncitorii de la Întreprinderea de negru de fum „Carbosin” trudeau din greu în condiții greu de imagi-

nat. Bine ascuns între dealuri, la confluența râurilor Târnava Mare și Visa, orașul Copșa Mică deține azi recordul deloc de învidiat în privința șomajului și a poluării. Înainte de 1989, localitatea se afla la polul opus, cel puțin în privința locurilor de muncă. Platforma Industrială Copșa Mică absorbea forța de muncă din nordul județului Sibiu. Lucrând în ture, muncitorii de la Întreprinderea de negru de fum „Carbosin” trudeau din greu în condiții greu de imagi-

(Continuare în pag. a III-a)

Crimă și pedeapsă

Virgil Cornea, actualmente consilier local în comuna Târnava, și-a amintit cu nostalgie de anii în care s-a angajat la Întreprinderea de negru de fum fără să-și pună problema că mediul era deosebit de toxic. Nici n-avea cum. Fusese învățat de mama sa acasă că în viață trebuie să

RESTITUIRI

Procesul László Tökés (12)

Filele 32-34:

Proces-verbal

Încheiat azi, 14 octombrie 1989, la ședința presbiteriului parohiei reformate Timișoara, ținută pe coridorul bisericii parohiale, fiindcă László Tökés s-a opus să deschidă ușa biroului parohial.

Sunt prezenți sub președinția protopopului IOSIF KOVÁCS, prim-notar protopopiatului BOTOND MAKAY – ca notar, curatorul GUSTAV SZALAY, CAROL PATAKY, VICTORIA ARDELEAN, GYORGY ÁRPÁD ZRINYI, MIHAI SZALAY, ORDOG IMRENE, DOSAI ILONA prezbiteri, IOSIF ZSIGMOND – vicar și consilierul eparhial ISTVAN TARR, de asemenea SANDOS HALLAS, preotul reformat din Timișoara Fratelă, LÁSZLO TELEKI, IOSIF KABAI, prezbiteri, de asemenea LON TOADER – directorul Departamentului Cultelor.

Protopopul președintele ședinței invită pe GYORGY SZEP și MIHAI SZALAY pentru legalizarea procesului-verbal încheiat azi, la 14 octombrie a.c. Și, totodată, pronunță că ședința este statutară și o declară deschisă (cuvântul: Ioan 13: 34-35, Psalm 25:2).

1. Protopopul face cunoscută viața de până acum a lui LÁSZLO TÖKÉS începând cu anii de teologie, unde a făcut antipropagandă propriului tată ISTVAN TÖKÉS, ca studenții să nu participe la orele sus-numite

profesor, câteodată cu succes. Colegii săi sunt predestinați pentru a sluji și trăi la țară, însă el este chemat să slujească și să trăiască la oraș. Protopopul face cunoscută lucrurile și comportarea sus-numitului la Brașov și Dej. Nu a slujit „în ideea păcii și supunerii”. Refuzând transferarea lui într-o altă parohie, timp de doi ani a fost fără serviciu. În 1986, episcopul LÁSZLO PAPP l-a numit capelan la Timișoara și totodată a recunoscut cele 25 de luni nelucrate. Aici declară că va continua drumul început la Dej. Postul din Timișoara după dânsul este numai trecător, fiindcă el a depus candidatura pentru postul de preot parohial la parohia reformată Cluj-Napoca, Bd. Horia. După moartea lui LEO PEUKER a fost numit ca preot suplinitor la parohia Timișoara I. Îndrumări nu a cerut niciodată de la forurile tutelare. Protopopul aduce la cunoștință propaganda făcută prin postul de radio „Kossuth”. În sesul centrului episcopal nu s-a exprimat părerea sinceră, făcând aceasta după ce a ajuns acasă. A fost promotorul campaniei duse împotriva reorganizării și sistematizării țării. Anul curent, în luna martie, s-a găsit asupra lui material de colportaj împotriva statului nostru, în orașul Tg. Mureș.

(Continuare în pag. a IV-a)

JURNALE PERSONALE

15 OCTOMBRIE

La ceai, la Cioran și Simone. Cioran cântărește numai 50 de kilograme, dar mândăria mult și pare sănătos. Aflu că figurează din nou pe listele Premiului Nobel, în ciuda refuzurilor sale repetate. Îmi cere să-i povestesc călătoria mea în Ungaria. Jubilează, „știi, eu sunt un-

guri!” (protestez: „ei, las-o mai încet!”), „tatăl meu vorbea ungurește, de altfel m-am născut sub Kaizerul Franz, cetățean austro-ungar!...”. Continuă: „Știi, francezii sunt aceia care, pentru a distruge Germania și Austro-Ungaria, au uneltit chestiunea cu Transilvania... A fost voinea lui Clémenceau!”. Iar Simone, din folioli ei: „Dar ai spus întotdeauna că românii erau majoritari și că era dreptul lor să aibă Transilvania!”. Cioran zâmbește ironic.

I-am tradus în românește comentariul la „Rugăciunea unui dac”. Ar vrea să fie citit la Europa Liberă, ține la fraza în care vorbește despre „neantul valah”, vrea ca românii să audă acest lucru, vrea să-i stimuleze, să-i trezească...

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micoela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 308

Sănătatea Liane merge tot mai bine, și asta e lucrul cel mai important de semnalat. Să dea Dumnezeu ca și în continuare totul să fie la fel de bine!

În ceea ce privește filmul, productivitatea e foarte bună (am trecut de jumătatea filmărilor). Lucrărilor se dovedește a fi o direcție excelentă și mă bucur c-am avut intuiția și șansa să contribuim la promovarea ei ca directoare. Pe de altă parte, sunt destul de mulțumit

de ceea ce am făcut – raportat, desigur, la ceea ce mi-am propus – și sper să nu fie o senzație greșită. Am văzut materialul, cadrul este veridic, actorii – cu toate temerile mele – destul de buni. Cred că am găsit soluții să le aduc un plus de caracterizare și să estompez inadvertențele, ba chiar lipsa de logică a scenariului. Să vedem cum o să se lege...

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

15 octombrie (duminică)

Soarele a răsărit la 7:30, a apus la 18:32
Luna a răsărit la 18:28, a apus la 6:12
Sărbătoare creștină: Sfântul Sfințit Mucenic Luchian; Sfinții Savin și Vars, Episcopi; Cuviosul Eftimie cel Nou; Duminica a XXI-a după Rusalii

S-a întâmplat la 15 octombrie 1989

● În cadrul schimburilor culturale dintre RD Germană și RF Germania, în localitatea vest-germană Wolfenbüttel a început un Festival al Culturii din RDG – informa agenția ADN. Timp de două săptămâni au fost organizate spectacole, simpoioane, expoziții și alte manifestări consacrate mai bunei cunoașteri a realizărilor RD

Germane în sfera culturii.

● La sediul ONU din New York a fost marcată cea de-a 125-a aniversare a întemeierii organizației „Crucci Roșii” – informa agenția ADN. Președintele Comitetului Internațional al Crucii Roșii, dr. Cornelio Sommaruga, a subliniat că toate conflictele trebuie soluționate prin mijloace pașnice. Activitatea umanitară a Crucii Roșii – a relevat vorbitorul – va fi necesară atât timp cât în diferite regiuni ale lumii se desfășoară conflicte armate, care provoacă mii de victime.

● Secretarul general al ONU, Javier Perez de Cuellar, a cerut statelor membre ale Națiunilor Unite să semneze și să ratifice de urgență convenția de la Geneva împotriva traficului de droguri, astfel încât prevederile sale să poată intra în vigoare. Perez de Cuellar a lansat acest apel „față de rapida înrăutățire” a problemei drogurilor în lume, în special în America Latină

Roxana VINTILĂ

Cuplul prezidențial, în vizită de lucru în județul Bistrița-Năsăud

Urmare din pag. 1)

Secretarul general al partidului a cerut să se acționeze cu hotărâre pentru o cât mai bună organizare și desfășurare a activității productive, pentru utilizarea deplină a capacităților, a tuturor resurselor existente, pentru ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, pentru dezvoltarea micii industrie, asigurându-se în următorii ani o dublare a producției industriale a județului. S-a relevat, de asemenea, necesitatea de a se folosi cu mai multă eficiență marile posibilități pe care le are agricultura județului, în scopul obținerii unor produse agricole tot mai ridicate și al valorificării lor superioare. În același timp, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat să se acorde o atenție deosebită planurilor de dezvoltare și modernizare a tuturor localităților județului, ridicării nivelului lor de civilizație. „Este necesar – se spune în cuvântarea la marea adunare populară din municipiul Bistrița – ca și oamenii muncii din Bistrița, organizațiile de partid, consiliile oamenilor muncii, adunările generale din toate sectoarele de activitate să acționeze cu o răspundere și mai mare în dezbaterile documentelor pentru Congresul al XIV-lea al partidului. În toate unitățile, în toate orașele și comunele, să se întocmească programele privind dezvoltarea viitoare economico-socială a tuturor localităților, pe baza principiilor autoconducerii, autogestiei, autoaprovizionării. Trebuie să facem astfel ca fiecare unitate economico-socială din toate sectoarele să muncească numai și numai pe principiile autoconducerii și autogestiei, cu eficiență și rentabilitate maximă. Trebuie să asigurăm ca fiecare comună să-și aibă programul de dezvoltare economico-socială, în primul rând privind agricultura, mica industrie, serviciile, astfel încât și cetățenii comunelor, ai satelor să aibă tot ce este necesar pentru o viață demnă și civilizată. Să apropiem nivelul de dezvoltare și de viață al oamenilor muncii de la sate de al celor de la orașe și, împreună, să mergem înainte spre comunism!”.

Secretarul general al partidului și-a exprimat convingerea că oamenii muncii din județul Bistrița-Năsăud vor face totul pentru a realiza în bune condiții toate programele de dezvoltare economico-socială și de ridicare generală a județului, că își vor aduce o contribuție și mai mare la dezvoltarea generală a patriei noastre, că toate organele democratiei muncitorești-revoluționare,

Nicolae Ceaușescu le-a transmis bistrițenilor să folosească „cu mai multă eficiență marile posibilități pe care le are agricultura județului, în scopul obținerii unor produse agricole tot mai ridicate” FOTO: AGERPRES

organizațiile de partid, în strânsă unitate cu toți oamenii muncii, vor face totul pentru ca la Congresul al XIV-lea să se prezinte cu rezultate cât mai bune în toate domeniile. Factorii de răspundere, lucrătorii din unitățile vizitate l-au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că toți oamenii muncii din județul Bistrița-Năsăud vor acționa cu hotărâre pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului, că nu vor precupeți nici un efort pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor pe acest an și pe întregul cincinal, pentru a întâmpina cu noi și remarcabile fapte de muncă, cu realizări de seamă marea forum al comuniștilor români.

Referindu-se la politica externă pe care o duce România, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia faptul că între politica noastră de construcție socialistă și activitatea interna-

țională de dezarmare, de pace, de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orânduire socială, există o deplină unitate dialectică. Punând pe primul plan soluționarea problemelor dezvoltării socialiste a patriei noastre, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, trebuie să facem totul pentru a contribui la o politică internațională nouă, pentru dezarmare și, în primul rând, pentru dezarmarea nucleară, pentru eliminarea completă și distrugerea armelor nucleare, chimice și reducerea radicală a armelor convenționale. Legat de acesta, România nu numai că a acționat și acționează pentru reducerea armelor convenționale, dar a și trecut unilateral la reducerea acestora, prin consultarea în cadrul referendumului, a întregului nostru popor. Astfel, România, în Europa, în rândul statelor din cele două blocuri mi-

litare – tratatul de la Varșovia și NATO – are cele mai mici cheltuieli pe locuitor pentru nevoi militare. Nu există nici un vecin al nostru care să nu cheltuiască pentru scopuri militare de două sau de trei ori mai mult pe locuitor, arăta secretarul general al partidului. În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că România face totul și este pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state, pe calea negocierilor și tratativelor, pentru încetarea conflictelor militare, a amestecului din partea unor state în treburile altor state; că trebuie lichidate pentru todeauna și într-un timp cât mai scurt subdezvoltarea, sărăcia unor popoare și că este necesar să se ajungă la o conferință internațională pe problemele subdezvoltării, să se rezolve problema datoriei țărilor în curs de dezvoltare și să se asigure o adevărată egalitate în dezvoltarea economico-socială, realizarea unei noi ordini economice.

Consecvență principiilor sale de politică externă, România, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, va acționa hotărât și în viitor pentru dezvoltarea colaborării și relațiilor cu toate statele lumii, cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu țările capitaliste dezvoltate, pe baza deplinei egalități în drepturi, a neamsecului în treburile interne.

În drum spre județul Bistrița-Năsăud, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au făcut o escală în municipiul Cluj-Napoca, iar la întoarcere, o escală în municipiul Târgu-Mureș. Numeroși locuitori din județele Cluj și Mureș, prezenți pe aeroporturile din orașele menționate, i-au salutat cu căldură pe secretarul general al partidului, pe tovarășa Elena Ceaușescu, dând expresie deplină adieziunii la politica internă și externă a partidului și a statului, hotărâri de a contribui cu toate forțele la înfăptuirea programului partidului de faurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Fructuosul dialog de lucru purtat în aceste zile de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii din județul Bistrița-Năsăud s-a înscris, prin concluziile de mare însemnatate practică desprinse cu acest prilej, prin întreaga sa desfășurare, ca un nou moment de referință în munca pe care întregul nostru popor o depune pentru a întâmpina cu noi realizări de prestigiu cel de-al XIV-lea Congres al partidului, pentru devotarea multilaterală a României socialiste, pentru ridicarea ei pe noi culmi de civilizație și progres.

RADIOGRAFII CULINARE

Cultivăm prietenia

Pe vremea rea, dar mai ales când nu veneau mașinile ITB-ului, rămâneam în stații (ca și acum!) chiar și o oră. Traseul de la Str. Dumitru Petrescu din Berceni până pe Str. Sebastian, în Rahova, îl făceam într-o oră și jumătate, chiar două. Marea problemă era mașina 173, care venea greu și în stația terminus de la Belu se aduna o mare de oameni. Multă lucrău la Electromagnetica, Vulcan etc. Se dădeau adevărate lupte pentru a putea să te strecoari în autobuz. De cele mai multe ori reușeam, dar câteodată nu. În situația asta, ne adunam mai multe persoane și mergeam cu taxiul. Traseul nu era prea lung, deci afacerea taximetristului nu era cine știe ce, dar nu ne refuzau, pentru că de obicei noi eram primii clienți și pentru o „Baftă!” nu refuza nimeni. Ne formasem grupuri, pe afinități și săream imediat într-o mașină, în cazuri disperate. Șoferii de la taxi ne cunoșteau deja și nu trebuia să le mai spunem unde mergem. Paguba nu era prea mare, cu toate că toți aveam abonamente lunare la ITB, dar o dată la lună puteam să dăm 25 de lei, cât făcea traseul, împărțiți la numărul de călători.

În astfel de situații am legat o prietenie strânsă cu o taximetristă, pe care o chema Irina, o femeie trupeșă, tânără și foarte veselă. De cum vedea că ne apropiem de stație, ieșea din rând și ne culegea imediat. În total eram șase persoane, adică un bărbat și cinci femei. Cum intram noi în taxi? Bine. Manole pe scaunul din față, în spate Nuți, Ștefi, Jenica și Mariana, iar eu, în brațe la Nuți, pentru că era mai grasă și, la nevoie, mă culcau pe burtă. Îmi spunea „supliment”, o cantitate nesemnificativă, după părerea lui Manole, la cele 40 de kilograme ale mele, puteam sta foarte bine și în spate, pe burtă, lângă geam, că tot nu m-ar fi văzut nimeni. Zona periculoasă, adică unde putea fi un milițian de la circulație, era la intersecția Calea Rahovei cu Str. Sebastian, dar asta era foarte rar. În rest, nici o problemă, pentru că fentam aglomerația mergând pe Str. Sălaj, paralelă cu Calea Rahovei.

În timpul „transportului de marfă perisabilă”, după cum zicea Manole, discutam de una, de alta, dar toate se învăteau în jurul mâncării. Haleală la greul Ce, cine, unde, cum, de la cine?, întrebări stas. Într-o astfel de atmosferă, într-o dimineață, Irina, taximetrista, ne-a întrebat: „Fetelor! Care știe cum se face o plăcintă cu foi, fără ouă în aluat?”. Nuțica mă mută pe piciorul drept și în timp ce-și întindea pe stângul numai puțin ca să-l dezmoartească îi zise că știe ea. Și începu să-i spună cum face cu uleiul, cu făina, cum trebuie să facă trei suluri, cum trebuie să le turtească, să taie aluatul în două părți, una mai mărnică, ce se pune în tavă, iar alta mai mică, cea care acoperă umplutura. I-a mai spus cum trebuie, după ce ai copt plăcinta, să o acoperi repede cu un prosop umez și după câteva minute să o tai bucăți, ca să nu sară așchii de foitaș prin toată bucătăria, cum trebuie să o pudreze cu zahăr, dar dacă o unge cu un fulg înmuiat în apă poate pune și zahăr tos. I-a mai zis că umplutura poate fi din brânză telemea, frecată cu zahăr, cât îi place, și cu un iaurt mic, bine scurs de zer, că poate pune mere rase și dovleac. Nuți evita intenționat să amintească de umplutura cu carne tocată. Era un subiect delicat și era prea de dimineață ca să fim necăjite. Irina a sesizat situația și a întrebat: „Da... nu merge și cu carne?”. „Ba, da!”, au răspuns la unison Jenica și Nuți. „Da... pentru că nu se găsește, n-am zis”, o lămurii Nuți.

Irina opri mașina în fața porții și ne zise: „Mă, fetelor, dacă veniți și mâine la aceeași oră, vă aduc eu ceva carne. La pachet! Pregătiți banii! Preț normal de «Fortuna»!”, și întinse mâna după banii de transport. Manole făcu plata și am plecat vesele nevoie mare, pentru că începusem ziua cu noroc. Urma ca a doua zi să fim pe fază. Nuți mi-a zis: „Băi, «supliment»! Tu să bați la mașină câteva rețete pentru fata asta, pentru că trebuie să-i cultivăm prietenia. Vezi și tu ce draguță este!”. Și am bătut!

Veronica BECTAȘ

„Tovarășe, mai scrii la Europa Liberă?”

(Urmare din pag. 1)

Raport la Nicu Ceaușescu

În anul revoluției, Virgil Cornea a trăit clipe cumplite. Totul a debutat la o întâlnire prezidată la „Carbosin” de nimeni altul decât Nicu Ceaușescu: „Eu eram lider de sindicat la Întreprinderea de negru de fum și membru în biroul de conducere. Am fost și secretar de partid. Mi-aduc aminte, povestește bărbatul zămbind, că oamenii muncii aveau fotografii la panoul de onoare. Am avut și eu aproape 10 ani. Pe atunci erau ședințele cu reprezentanții oamenilor muncii, însă m-au trimis pe secție, știind că eu spuneam întotdeauna ce aveam de spus. La ora 13:00 era ședința. Iar eu aveam atâtea de muncă, de nu puteam să plec! Dar parcă mi-a ușurat Dumnezeu munca, iar la 12:30 am dat drumul la secție. Pe atunci aveai în primul rând obligații, nu numai drepturi. M-am dus plin de negru de fum, curgea de pe mine. Am luat un sac, să-l pun pe scaun, să nu murdăresc. Când m-or văzut ei? Tovarășu’ Cornea?! Cum?!?! Popa, șeful cadrelor de la partid, omul mână forte al lui Nicu Ceaușescu, a spus: «Lăsați-l să intre».

Se știa că totdeauna eu mă ridicam în ședință și ridicam drepturile muncitorilor. Și... prezintă secretarul de partid ordinea de zi, se dă cuvântul. Încep: maistrul, inginerul, laudă Partidul Communist, Ceaușescu și poporul, și la final aveau ei un lucru foarte bun, pe care voiau, nu voiau trebuia să-l spună: «Mai dorește cineva să se înscrie?». «Eu!», am spus. «Haideti în față». M-am ridicat. Lăsăm pași peste tot. Și am spus: «Tovarășe secretar general, abstracție ca tatăl dumneavoastră este secretarul general al Partidului Communist Român. Am și eu carnetul pe care îl ai dumneata în buzunar. Cum pot să am conștiință de communist, când eu ies la ora 15:00, până fac baie se face ora 16:00! Regret, dar trebuie să vă spun. La ora 14:00 nu mai există paine. Mă duc acasă, am cinci oameni în familie. A doua zi ce conștiință am eu, de communist, să muncesc flămând?! Sunt pus în situația să fug de la serviciu, să merg la alimentara să iau pită la copii». În buzunar aveam o jumătate de pită, mică, așa cum era pe atunci. «Cum pot, uitați, jumatate am mâncat, că-i caldă. Asta-i ceaaltă jumătate. No, cum mă duc eu la copii cu asta? Tovarășu’ director merge în oraș și cumpără pită. Tovarășa secretară, la fel. Noi pe cine să tri-

mitem?» Nicu Ceaușescu m-o ascultat, apoi o spus: «Tovarășu’ Cornea, apreciez gestul dumneavoastră, de adevărat communist!». Dar eu, în gândul meu, mi-am spus: «Amu, să vezi ce-o pățești tu, Cornea!». O zis către secretarul de partid: «Notează: Măine, îmi raportezi că la poartă ai făcut chioșcul». Și au făcut. Aduceau «frații ăia Petreus» – puii de găină, și «dădișii» – copitele de porc, dar și pită. Primeam și o masă caldă pe care ne-o dădeau la ora 10:00. Toată lumea era mulțumită. Peste tot se vorbea: Cornea, Cornea, Cornea.

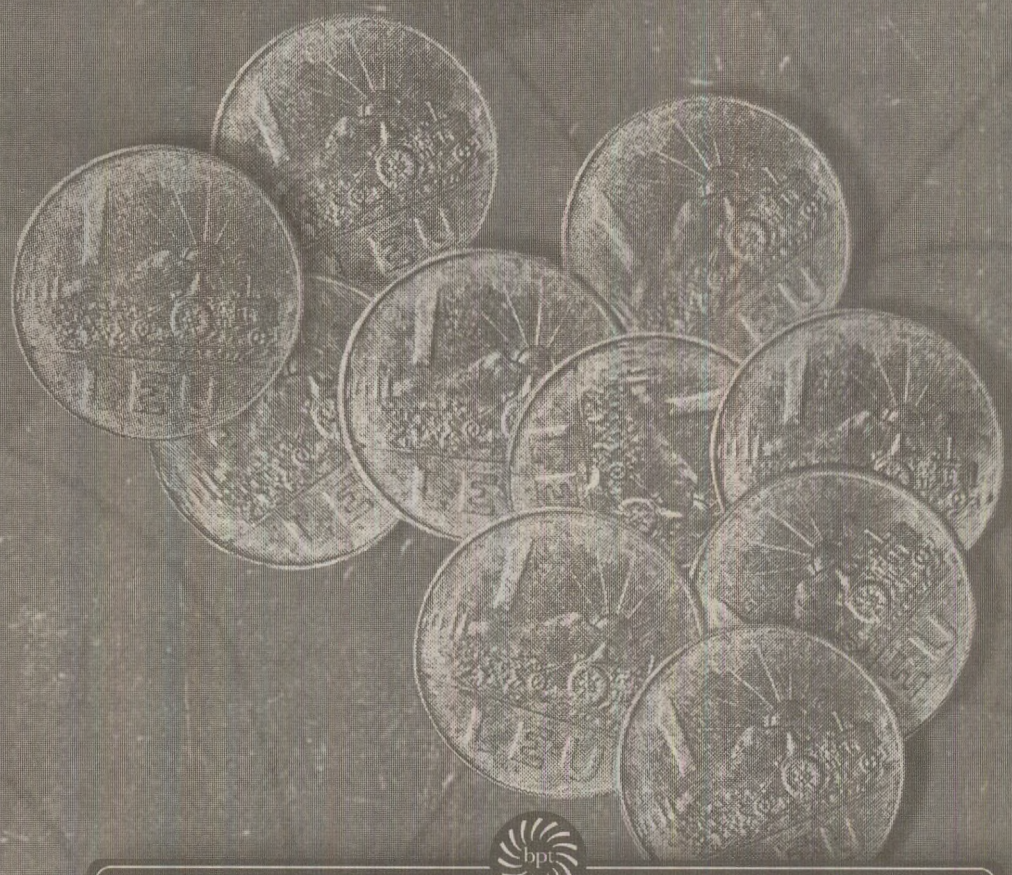
Cornea de la... Doina Cornea

După trei zile vine la mine secretarul de partid pe întreprindere: «Ioi, n-ai putut să taci, măi? Uite ce-ai făcut! Ești chemat la Consiliul Județean, la tovarășu’ Nicu Ceaușescu». «De ce?» Sigur că mi-am făcut un examen pe tren de când m-am născut și până atunci, ce-am făcut, ce-am grăit. «De nu m-or bate ăștia acuma...», îmi tot spuneam. Unde e acum Tribunalul din Sibiu era Consiliul Județean. La poartă erau un milițian și o persoană din armată, din Securitate. «Ce-ai făcut, măi, omule?» Mă duc la ușă: «Bună ziua». Mi se răspunde: «Aaaa... Tovarășu Cornea...!!! Tovarășu’ secretar, a venit tovarășu’ Cornea de la Copșa». «Să intre». De la poartă am mers prin vreo șapte birouri până am ajuns. Secretara îmi spune: «Poftiți, tovarășu’ Cornea!». Eu eram la curent cu toate. Ascultam Europa liberă, știam de Doina Cornea. Știam de Paul Goma, știam ce se întâmplă. Nu eram pe dinafară. Și, cum stăteam acolo, n-am văzut nici un scaun. Erau două mașini de scris. De emoție m-am așezat pe una dintre ele. Iar cel care era acolo mi-a zis: «Hei, tovarășu’, aia nu e să v-asezați! Aia e să scrieți dumneavoastră nemulțumirile față de partid». Iar eu l-am întrebat: «Nu vă supărați, tovarășu’, dumneavoastră ați cerut aprobarea secretarului pe uzină să fiu astăzi aici?». «Auzi, dom’le!» Când am luat cuvântul atunci, la întreprindere, s-a uitat Nicu prin ochelarii ăia fumurii la mine și mi-a spus: «Tovarășu’ Cornea, apreciez activitatea dumneavoastră! Ne bucurăm să avem în uzină comuniști de talia dumitale!» Dar de atunci... n-am mai luat primă. Nici promovat n-am mai fost. Pe măsură ce așteptam, mă gândeam de unde mi se trage tot necazul. Aveam fratele plecat în America în perioada aia

legal. Era pocăit, plecat prin biserică în Marea Britanie și-o ajuns apoi în America. La un moment dat m-am pomenit cu-n galonat la poartă. «Bună ziua, familia Cornea?» «Da.» «Aveți rude în străinătate?» «Da, am un frate, plecat legal. Cine sunteți dvs?» «Dom’le, sunt și eu în trecere...», mi-a răspuns. După două zile mi s-a spus că trebuie să merg pe alee, la Securitate. Nevastă-mea m-a luat: «Măi, omule, tu ai grăit în fabrică? De ce nu mai taci, măi, omule? Mai taci, lasă-i, măi, în pace, c-o să te ducă la canal». «Dar cu ce-am greșit, c-am zis că nu-i pită, măi, femeiei!» Mi-aduc aminte ce tehnică avea Securitatea! Unul era legat de calorifer de picior, unul de mână, ca să mă intimideze complet. Am așteptat, am tot așteptat. După o jumă de oră: «Poftiți...». «Bună ziua.» «Bună ziua.» «Ei... mai scrieți la Europa Liberă?» Imediat m-am gândit: Doina Cornea. Eu mă numesc Cornea. Aștia mă confundă. M-am gândit: Să vezi ce-o să pătesc. Mă bat ăștia de mă omoară! «Unde v-ați întâlnit ultima oară cu mătușa dumneavoastră?» «Mătușa mea e în Valea Viilor. Lucră la CAP», am spus. «Asta-și bate joc de noi!» Dar așa era: mătușa Aida lucra la Sectorul Zootehnic la CAP Valea Viilor. «Dom’le, dumneata ai venit să-ți bați joc de noi?» «Tovarășu’ maior, dom’le, am o rugămintă, am spus. Eu am venit aici invitat și consider că trebuie să aveți acordul secretarului de partid ca să mă anchetați. Văd că sunt în anchetă!» «Ha! Auzi, tovarășe, ce spun!» Pe la 12 fără zece, zice unu’ nervos: «Duceți-l la masă, că scrie la Europa Liberă!». M-au dus la masă. O masă plină cu de toate, ciorbă, fructe, ce mai, de toate... Am luat o pară și mușcam din ea că nu mai puteam de frică. Acolo, un plutonier de Securitate, să-i dea Dumnezeu sănătate, mi-a spus: «Mănăncă, copile, că ce e partea ta e pusă!». Mai frică mi-o băgat. Salvarea care o fost? În momentul în care m-or întrebat de Doina Cornea, au venit cu dosarul ei, un dosar maro, care avea așa, pe colț, scris numele. Eu am fost la curent și am spus: «Tovarășe maior, eu consider că e o greșeală! Pe mine nu mă cheamă Cornea Florin, pe mine mă cheamă Cornea Virgil. Ion e tata, mama – Dafina, lucrez la Carbosin, am o singură mătușă, Muscă Aida – lucrează în Sectorul Zootehnic de la CAP Valea Viilor». Aștia se uită unul la altul... În cele din urmă mi-au dat drumul. Dar dacă eu nu știam! Mă băteau de nu mai știam de mine! Apoi, noroc cu Revoluția, c-am scăpat!”, încheie Virgil Cornea.

Luminița CIOBANU

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu JURNALUL NAȚIONAL

CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

10,9 LEI

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

